

Raport
zespołu oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 21-22 kwietnia 2010 r.
dotyczącej oceny jakości kształcenia na kierunku „biologia”
prowadzonym na Wydziale Biologii Uniwersytetu Gdańskiego
na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia

Informacje wstępne

Zespół Oceniający powołany został przez Sekretarza PKA, w składzie:

- prof. dr hab. Grzegorz Gabryś przewodniczący
- dr hab. Bożena Witek ekspert PKA
- dr hab. Katarzyna Potyrała ekspert PKA
- mgr Agnieszka Zagórska ekspert formalno-prawny PKA
- Łukasz Podsiadło przedstawiciel Parlamentu Studentów RP, ekspert PKA

Wizytację członkowie Zespołu poprzedzili zapoznaniem się z Raportem Samooceny przekazanym przez władze Uczelni, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z władzami Uczelni i Wydziału prowadzącego oceniany kierunek, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez władze Uczelni, otrzymał od władz Uczelni dodatkowo zamówione dokumenty, przeprowadził hospitacje i spotkania ze studentami oraz spotkanie z pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, przeanalizował losowo wybrane prace dyplomowe pod względem między innymi podobieństwa do źródeł internetowych.

Wyżej wymieniony kierunek otrzymał pozytywną ocenę jakości kształcenia wyrażoną w Uchwale Nr 774/04 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 9 września 2004 r. W Uchwale określono termin następnej wizytacji w roku akademickim 2009/2010.

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy

I.1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów.

Uniwersytet Gdański jest publiczną uczelnią akademicką, działającą na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. nr 164, poz. 1365

z późn. zm.). Został utworzony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 marca 1970 r. (Dz. U. nr 6, poz. 49) przez połączenie Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Gdańsku z Wyższą Szkołą Ekonomiczną w Sopocie.

Misja Uczelni opiera się na pięciu zasadach:

1. Uniwersytet Gdański składa hołd dorobkowi przeszłych pokoleń, kultywuje wielowiekowe tradycje gdańskiej nauki i edukacji, szczeni się swoimi osiągnięciami.
2. Położenie geograficzne w miejscu niezwykle istotnym dla dziejów rozwoju Polski i Europy nakłada na Uniwersytet Gdański obowiązek wypełniania szczególnej misji twórczej w poszanowaniu zasad humanizmu, demokracji i tolerancji.
3. Uniwersytet Gdański stanowi wspólnotę uczonych, studentów, kadry administracyjnej złączonych wzajemnym szacunkiem, zaufaniem i solidarnością, działających w służbie społecznej dla ogólnego dobra, mądrości i prawdy.
4. O pozycji Uniwersytetu Gdańskiego świadczy poziom prowadzonych badań naukowych, zarówno o wymiarze globalnym, częstokroć ponadnarodowym, jak regionalnym i lokalnym, których wyniki mają niezaprzeczalną wartość dla społeczeństwa, polskiej kultury i gospodarki.
5. Uniwersytet Gdański czyni studentów podmiotem nauczania, docenia ich rolę w procesie poznawczym, wspiera aktywność społeczną, promuje rozwój intelektualny i wzbogacanie osobowości.

Uniwersytet Gdański, największa uczelnia na Pomorzu, wypełnia swą misję poprzez realizację właściwej strategii oraz utrzymywanie znaczącej roli jako placówka naukowa i edukacyjna w regionie.

I.2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi Uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

Rektor zgodnie z przepisami art. 72 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Analiza przedstawionej dokumentacji wykazała, iż sprawy, którymi zajmował się Rektor odpowiadały jego ustawowym i statutowym kompetencjom. Przekazuje Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego w terminach przewidzianych przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym roczne sprawozdanie z działalności Uczelni wraz z informacją dotyczącą obsady kadrowej na prowadzonych kierunkach studiów oraz uchwały Senatu w sprawach: przyjęcia lub zmiany regulaminu studiów oraz zasad i trybu przyjmowania na studia wraz z uchwałą uczelnianego organu uchwałodawczego samorządu studenckiego.

Skład **Senatu** jest zgodny z przepisami statutu. Dokumentacja dotycząca pracy Senatu przechowywana jest w sposób prawidłowy – Uczelnia posiada protokoły z obrad wraz z opisem i sposobem głosowania, listy obecności oraz uchwały podpisane przez przewodniczącego. Posiedzenia zwyczajne Senatu zwołuje Rektor nie rzadziej niż cztery razy w semestrze. Nadzwyczajne posiedzenia Senatu zwołuje Rektor z własnej inicjatywy lub na wniosek co najmniej $\frac{1}{3}$ członków Senatu w terminie 14 dni od dnia zgłoszenia wniosku. Posiedzenia Senatu odbywają się regularnie. Senat uchwalił regulamin studiów na pięć miesięcy przed początkiem roku akademickiego i uzgodnił jego treść z uczelnianym organem uchwałodawczym samorządu studenckiego.

Wysokość pensum dydaktycznego została określona Uchwałą Senatu Nr 145/2009 z dnia 15 lipca 2009 r. w sposób zgodny z przepisami art. 130 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Senat ustalił również wymiar zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk oraz zasady obliczania godzin dydaktycznych.

Warunki i tryb rekrutacji w roku akademickim 2009/2010 określa, zgodnie z przepisami art. 169 ust. 2 i 6 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, Uchwała Senatu Nr 3/08 z dnia 31 stycznia 2008 r. w sprawie ustalenia warunków i trybu rekrutacji oraz formy studiów wyższych na poszczególnych kierunkach w roku akademickim 2009/2010. Uchwała określa, na jakich kierunkach i formach studiów będzie prowadzona rekrutacja, opisuje przebieg procesu rekrutacyjnego oraz ustala zadania komisji rekrutacyjnej i tryb postępowania odwoławczego.

Wydziałem kieruje **Dziekan**, który zgodnie z przepisami art. 76 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Podczas analizy dokumentacji stwierdzono, iż sprawy, którymi zajmował się Dziekan odpowiadały jego statutowym kompetencjom. Dziekan kieruje wydziałem przy pomocy Prodziekanów: ds. nauki i współpracy z zagranicą, ds. studiów pierwszego stopnia oraz ds. studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich.

Rada Wydziału Biologii została powołana w sposób zgodny ze statutem. Zgodnie z art. 67 ust. 4 ustawy udział przedstawicieli studentów i doktorantów w Radzie Wydziału nie może być mniejszy niż 20%. **Wymóg ten jest przestrzegany.** Analiza przedstawionej dokumentacji wykazała, iż w obszarze zainteresowań Rady Wydziału znalazły się sprawy należące do jej ustawowych i statutowych kompetencji: ustalono ogólne kierunki działalności jednostki oraz uchwalono, zgodnie z wytycznymi ustalonymi przez Senat plany studiów i programy nauczania: dla studiów pierwszego i drugiego stopnia po zasięgnięciu opinii właściwego organu samorządu studenckiego, dla studiów doktoranckich po zasięgnięciu

opinii właściwego organu samorządu doktorantów, oraz dla studiów podyplomowych i kursów doszkalających. Dokumentacja dotycząca pracy Rady Wydziału przechowywana jest w sposób prawidłowy – Uczelnia posiada protokoły z obrad wraz z opisem i sposobem głosowania, listy obecności, uchwały podpisane przez przewodniczącego.

Ocenie zostały poddane: Regulamin przyznawania pomocy materialnej studentom Uniwersytetu Gdańskiego wprowadzony *zarządzeniem Rektora UG nr 51/R/07*. Oceniono również umowę student – uczelnia, regulamin studiów, wysokość opłat pobieranych przez uczelnię za usługi dydaktyczne oraz wydawane dokumenty.

Uczelnia częściowo spełnia kryteria zawarte w uchwale Prezydium PKA nr 218/ 2008 w zakresie funkcjonowania wewnętrznych regulacji prawnych. **Poprawy wymagają niektóre zapisy w umowie zawieranej między studentem a uczelnią, należy również zwrócić uwagę na wysokość pobieranych przez uczelnię opłat za powtarzanie przedmiotu.**

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni.

I.3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych.

W skład Uniwersytetu Gdańskiego wchodzi 11 Wydziałów. W skład wydziałów wchodzi instytuty, katedry lub zakłady i inne jednostki organizacyjne. Jednostki ogólnouczelniane, międzywydziałowe i pozawydziałowe tworzy, przekształca i znosi Senat Uniwersytetu. Jednostką ogólnouczelnianą Uniwersytetu Gdańskiego jest Biblioteka Główna, która jest jednostką organizacyjną o zadaniach naukowych, dydaktycznych i usługowych. Biblioteka Główna z mocy rozporządzenia ministrów: Kultury i Sztuki, Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki oraz Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk z dnia 26 kwietnia 1979 roku (Dz. U. Nr 3, poz. 15) jest równocześnie Centralną Biblioteką Morską. Jednostkami międzywydziałowymi są Studium Języków Obcych oraz Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. Wydział Biologii Uniwersytetu Gdańskiego utworzony został na bazie Instytutu Biologii Wydziału BGiO UG, na mocy Uchwały Senatu Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 24 kwietnia 2008 roku, a rozpoczął swoją działalność jako niezależna jednostka organizacyjna 1 września 2008 roku. Wydział posiada uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia. W dwóch kolejnych ocenach osiągnięć naukowych Instytut Biologii (obecnie Wydział Biologii) otrzymał pierwszą kategorię w ocenie parametrycznej.

W ramach Wydziału Biologii w chwili obecnej działa 11 katedr, 1 pracownia i 2 stacje badawcze. W kontekście realizowanych zadań naukowych i dydaktycznych struktura Wydziału Biologii jest prawidłowa.

I.4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
Studia stacjonarne	18 049	581	666	111
Studia niestacjonarne	10 463	72	525	0
Razem	28 512	653	1 191	111

I.5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.

Wydział Biologii prowadzi kształcenie na kierunku „biologia” na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia w systemie studiów stacjonarnych oraz na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia w systemie studiów niestacjonarnych, a także na kierunku „ochrona środowiska” na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w systemie studiów stacjonarnych oraz na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia w systemie studiów niestacjonarnych.

Kierunek „biologia” został oceniony pozytywnie przez Państwową Komisję Akredytacyjną Uchwałą Nr 774/04 z dnia 9 września 2004 r. Otrzymał akredytację kształcenia na poziomie studiów pierwszego stopnia do roku akademickiego 2009/2010.

Wydział, wspólnie z Wydziałem Chemii oraz Wydziałem Oceanografii i Geografii uczestniczy również w kształceniu studentów w ramach międzywydziałowego kierunku „ochrona środowiska”. Na Wydziale Biologii kierunek ten jest prowadzony na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w systemie studiów stacjonarnych oraz na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia w systemie studiów niestacjonarnych.

Kierunek „ochrona środowiska” został oceniony pozytywnie przez Państwową Komisję Akredytacyjną Uchwałą Nr 928/2009 z dnia 8 października 2009 r. Otrzymał akredytację kształcenia na poziomie studiów pierwszego stopnia do roku akademickiego 2013/2014 oraz

na poziomie studiów drugiego stopnia i jednolitych magisterskich do roku akademickiego 2015/2016.

Wydział posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora oraz doktora habilitowanego nauk biologicznych w zakresie biologii.

I.6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela nr 2.

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I stopnia	I	125	-	125
	II	93	15	108
	III	74	18	92
II stopnia	I	70	21	91
	II	72	22	94
Razem		434	76	510

Wnioski: Kierunek „biologia” nadal wzbudza zainteresowanie kandydatów. Dotyczy to przede wszystkim studiów stacjonarnych. Liczba studentów ocenianej jednostki stanowi znaczący udział w ogólnej liczbie studentów, biorąc pod uwagę wielkość Uczelni i mnogość prowadzonych kierunków. Kierunek „biologia” jest stabilny i perspektywiczny.

Wnioski I:

Uczelnia spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.), gdyż liczba studentów studiów stacjonarnych jest wyższa od liczby studentów studiów niestacjonarnych. Kierunek „biologia” wpisuje się w nurt ogólnouczelniany i spełnia ważną misję edukacyjną i badawczą w regionie. Organy kolegialne i jednoosobowe Uczelni oraz Wydziału BiNoZ podejmują decyzje zgodnie ze swoimi ustawowymi oraz statutowymi kompetencjami. Wywiązują się również z obowiązków przewidzianych dla organów uczelni przez Ustawę. Struktura Wydziału Biologii jest prawidłowa. Kierunek „biologia” jest stabilny i perspektywiczny.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.

1.1. Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia, tj. czy zakładane cele kształcenia oraz kompetencje ogólne i specyficzne, które uzyskają absolwenci odnoszą się do wiedzy, umiejętności i postaw, w tym umiejętności stosowania w praktyce zdobytej wiedzy, dokonywania ocen i formułowania sądów, komunikowania się z otoczeniem, kontynuacji kształcenia przez całe życie, a także czy przewidziano udział pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia oraz uwzględniono potrzebę dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy.

Absolwenci studiów pierwszego stopnia posiadają ugruntowaną wiedzę ogólnobiologiczną zgodną z obowiązującymi standardami kształcenia, uzyskiwaną zarówno poprzez kształtowanie odpowiedniego podejścia do wiedzy teoretycznej (zdolność kojarzenia faktów i wyciągania wniosków), jak i poprzez nabywanie określonych umiejętności praktycznych. Te ostatnie zdobywają zarówno w trakcie zajęć z grupy przedmiotów kierunkowych, jak i w ramach pracowni specjalnościowych na poszczególnych specjalnościach. Absolwenci specjalności biologia molekularna posiadają przede wszystkim wiedzę i umiejętności w zakresie: metod molekularnych stosowanych w zakresie mikrobiologii i biochemii, metod analizowania i oczyszczania białek i kwasów nukleinowych, metod oznaczania aktywności enzymów, podstawowych technik inżynierii genetycznej, metod identyfikacji bakterii patogennych, metod analizy i opracowania badań genetycznych. Daje im to przygotowanie do pracy laboratoryjnej o charakterze analitycznym i diagnostycznym w laboratoriach medycznych, biologicznych i firmach biotechnologicznych. Absolwenci specjalności biologia eksperymentalna posiadają wiedzę i umiejętności w zakresie: technik pracy stosowanych w mikroskopii świetlnej i elektronowej, technik izolowania wybranych substancji pochodzenia roślinnego, stosowania testów ekotoksykologicznych, metod rejestrowania procesów fizjologicznych, podstawowych technik hematologicznych. Daje im to przygotowanie do pracy laboratoryjnej w laboratoriach medycznych, stacjach hodowli roślin i zwierząt, pracowniach mikroskopii. Absolwenci specjalności biologia środowiskowa posiadają wiedzę i umiejętności w zakresie: metod prowadzenia badań terenowych i metod laboratoryjnych. Absolwenci tej specjalności w największym stopniu wyposażeni są w wiedzę odnoszącą się do specyfiki regionu. Badania florystyczne obszarów wydmy nadmorskich i zbiorowisk solniskowych, parazytologii organizmów morskich, ornitofauny rejonu Zatoki Gdańskiej, jezior lobeliowych regionu

Pomorza, stanowią podstawowe zaplecze dla prowadzonych zajęć i pozwalają opanować określony typ metodyki badawczej. Absolwenci tej specjalności znajdują prace w terenowych stacjach badawczych, instytucjach zajmujących się ochroną przyrody i edukacją ekologiczną. Ogólnie można powiedzieć, że absolwenci studiów I stopnia są przygotowani zarówno do pracy laboratoryjnej, jak i terenowej, a po ukończeniu kursu pedagogicznego zdobywają uprawnienia do nauczania przyrody i biologii na poziomie szkoły podstawowej i gimnazjum. Aktualnie, każda ze wspomnianych wyżej specjalności znajduje kontynuację na studiach drugiego stopnia. Na tym etapie studenci formułują samodzielne zadania badawcze i realizują je w postaci pracy magisterskiej, której obrona jest zwieńczeniem studiów. Korzystając z rozwijającego się zaplecza naukowego, przewiduje się w najbliższym czasie uruchomienie na studiach drugiego stopnia nowych specjalności, dających bardzo konkretne i przydatne na rynku pracy umiejętności. Absolwenci studiów II stopnia są przygotowani zarówno do pracy naukowej, jak i do pracy w specjalistycznych laboratoriach (między innymi w zakładach produkcyjnych, laboratoriach medycznych), w firmach biotechnologicznych (w tym również w krajach Unii Europejskiej i USA) produkujących i transferujących nowoczesne technologie, placówkach naukowych, przemyśle, administracji, placówkach ochrony przyrody.

Wniosek: podana informacja dotycząca absolwentów I° i II° umożliwia porównanie określonej przez Uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie. Stwierdzono zgodność w tym zakresie.

1.2. Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów.

ZASADY REKRUTACJI na rok akademicki 2009/2010

Studia stacjonarne I stopnia: Kryteria kwalifikacyjne: nowa matura - konkurs świadectw, stara matura - konkurs świadectw + egzamin z przedmiotu, którego kandydat nie zdawał na maturze. Przedmioty brane pod uwagę: język obcy, biologia, oraz do wyboru jeden z trzech przedmiotów: chemia, fizyka i astronomia, matematyka.

Studia stacjonarne II stopnia: Kryteria kwalifikacyjne: konkurs - średnia ocena ze wszystkich egzaminów w trakcie studiów wyższych

Studia niestacjonarne I stopnia: Kryteria kwalifikacyjne – konkurs świadectw dojrzałości - przedmioty brane pod uwagę są takie same jak na studia stacjonarne.

Studia nie są uruchamiane, jeżeli liczba kandydatów jest mniejsza niż 30 osób.

W roku akademickim 2009/10 limit nie został wypełniony – studiów nie uruchomiono.

Studia niestacjonarne II stopnia: Kryteria kwalifikacyjne – konkurs – średnia z ocen ze wszystkich egzaminów w trakcie studiów wyższych. Studia miały nie być uruchomione, jeżeli liczba przyjętych kandydatów byłaby mniejsza niż 24 osób.

Wniosek: Zasady rekrutacji są prawidłowe.

1.3. Ocena realizacji programu studiów, w tym analiza porównawcza planów studiów i programów kształcenia z obowiązującymi w czasie ich realizacji standardami oraz ocena spełnienia wymagań określonych w tych standardach, a także zgodności planów studiów i programów kształcenia z sylwetką absolwenta, tj. czy przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie każdego z deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Ocenie podlegają również: sekwencja przedmiotów, oferta do wyboru i oferta kształcenia w językach obcych.

Studia stacjonarne I stopnia (plany studiów zatwierdzone przez Radę Wydziału w dniu 22.05.2009):

Treści podstawowe – łącznie 265 godzin, **19 ECTS** (standardy – 210 godzin **22 pkt**):

Matematyka ze statystyką: 60 godzin (30/30) 4 ECTS (standardy – 45 godzin),

Fizyka z elementami biofizyki: 60 godzin (30/30) 5 ECTS (standardy – 45 godzin),

Chemia ogólna i analityczna: 75 godz. (30/45) 5 ECTS, Chemia organiczna 70 godz.(30/40)5 ECTS (standardy –120 godzin).

Treści kierunkowe – łącznie 1275 godzin 101 ECTS (standard 675 godzin, 71 pkt ECTS).

Inne wymagania - 410 23 ECTS (standard 270godzin), w tym: ochrona własności intelektualnej 15 godzin, BHP i ergonomia 5 godzin, zajęcia terenowe 120 godzin, praktyka zawodowa (3 tygodnie). Przedmioty specjalnościowe: 360 godz. 19 pkt ECTS, proseminarium 30 godz. 3 pkt ECTS, pracownia dyplomowa 240 godz. 10 pkt ECTS. Przedmioty do wyboru stanowią 90 godz. 6 pkt ECTS. Razem na I, II i III roku realizowanych jest 2310 godzin (standardy: 2200 godzin). Na każdym roku student powinien zdobyć 60 pkt ECTS, co po 3 latach studiów daje 180 pkt (zgodnie ze standardami). Na piątym semestrze student wybiera jedną z 3 specjalności. Są to: biologia molekularna, biologia eksperymentalna, biologia środowiskowa. „Przedmioty do wyboru” (PDW) realizowane są w 6 semestrze – wybierane są z katalogu PDW. Studia I stopnia kończą się ustnym egzaminem dyplomowym.

Udział procentowy poszczególnych form zajęć w ogólnej liczbie godzin: wykłady (875 godz.), seminaria (30 godz.), ćwiczenia laboratoryjne (1050 godz.), ćwiczenia inne (235 godz.), ćwiczenia terenowe (120 godz.), co stanowi łącznie 2310 godz.; w tym łącznie 1435 godzin ćwiczeń, co stanowi 62,12% (zgodnie ze standardem).

Studia niestacjonarne I stopnia

Treści podstawowe - 225 godzin, 27 pkt ECTS (standardy 210 godzin, 22 pkt ECTS):

Matematyka ze statystyką: 60 godzin (35/25), 7 ECTS (standardy 45 godzin), Fizyka z elementami biofizyki: 45 godzin (30/15), 5 ECTS (standardy 45 godzin), Chemia ogólna i analityczna: 60 godzin (25/35), 8 pkt ECTS, Chemia organiczna: 60 godzin (25/35), 7 pkt ECTS (Standardy 120 godz.).

Treści kierunkowe są realizowane w ramach 835 godzin, co daje 105 pkt ECTS (standardy 675 godzin 71 pkt ECTS). Treści kierunkowe zawarte w wymaganiach standardu, przypisane są do następujących przedmiotów kształcenia: Budowa, funkcja i rozwój organizmów (300 godzin), Biologia molekularna i podstawy biotechnologii (250 godzin), Różnorodność i ewolucja organizmów (180 godzin, Biologia środowiskowa (105 godzin).

Inne wymagania stanowią 240 godzin, w tym j. obcy: 120 godz., 10 pkt ECTS (standardy 120 godz /5 pkt ECTS), techniki informacyjne 30 godz., 4 pkt ECTS (standardy 30 godz./2pkt ECTS), przedmioty humanistyczne 60 godz., 6 pkt ECTS (standardy 60 godz./3 pkt ECTS, ochrona własności intelektualnej 15 godzin 2 pkt ECTS, BHP i ergonomia 15 godzin 2 pkt ECTS. Do wyboru: 60 godz. (student wybiera przedmiot zależnie od specjalności).

RAZEM po 3 latach studiów 1350 godzin. Na każdym roku student powinien uzyskać 60 pkt ECTS, łącznie po 3 latach 180 pkt (zgodnie ze standardami). Na piątym semestrze student wybiera katedrę, w której będzie wykonywał pracę dyplomową.

Udział procentowy poszczególnych form zajęć w ogólnej liczbie godzin na studiach niestacjonarnych I stopnia wynosi: wykłady (585 godz., 43,0%), ćwiczenia (165 godz., 12,2%), laboratoria, seminaria (580 godz., 42,6%), ćwiczenia terenowe (30 godz., 2,2%), razem 1360 godz. (100%). **Ćwiczenia to 57 % wszystkich form zajęć (standardy 60%).**

W bieżącym roku akademickim brak naboru na studia niestacjonarne.

Studia stacjonarne II stopnia

Specjalność: Biologia eksperymentalna

Treści kształcenia:

Blok przedmiotów wymaganych standardami – 225 godzin (Standardy - 195 godzin), 20 ECTS. Przedmioty podstawowe - 105 godzin 8 pkt ECTS (Standardy 75 godz. 8 pkt ECTS).

Przedmioty kierunkowe - 120 godzin (4x30), 16 pkt ECTS (Standardy 120 godz. 12 pkt ECTS). Blok specjalnościowy - 975 godzin 76pkt ECTS, Seminaria (4x30) - 120 godzin, 12 pkt ECTS, pracownia dyplomowa - 90 godzin 3pkt ECTS, pracownia specjalnościowa - 600 godzin 50 pkt ECTS, przedmioty do wyboru - 165 godzin 11 pkt ECTS.

RAZEM: (105+120+ 975) 1200 godzin/120 ECTS.

UDZIAŁ PROCENTOWY poszczególnych form zajęć w ogólnej liczbie godzin:

Wykłady (360 godz., 30%), Ćwiczenia lab. (720godz., 60%), Seminarium (120 godz., 10%)

RAZEM 1200 godzin w tym formy aktywne 840 godzin, tj. 70% (zgodnie ze standardem).

Specjalność: Biologia molekularna

Blok przedmiotów wymaganych standardami: przedmioty podstawowe - 105 godzin 8 pkt ECTS (Standardy 75 godz./8 pkt ECTS), przedmioty kierunkowe - 120 godzin 16 pkt ECTS (Standardy 120 godz. 12 pkt ECTS). Blok przedmiotów specjalnościowych: przedmioty specjalnościowe - 150 godz. 18 pkt ECTS, pracownia specjalnościowa - 485 godz./35 pkt ECTS, pracownia dyplomowa - 130 godz./5 pkt ECTS, seminaria -120 godz./12 pkt ECTS, przedmioty do wyboru - 90godz /6pkt ECTS, praca magisterska: 20 pkt ECTS.

RAZEM: 1200 godzin/120 ECTS.

Udział PROCENTOWY poszczególnych form zajęć w ogólnej liczbie godzin:

Wykłady (435 godz., 36,25%), ćwiczenia laboratoria, seminaria, ćw. terenowe (765 godz., 63,75%) – zgodnie ze standardem.

Specjalność: Biologia środowiskowa

Blok przedmiotów wymaganych standardami stanowi 225 godzin, 23 pkt ECTS (Standardy: 195 godz., 20 pkt). Przedmioty podstawowe - 105 godz., 7 pkt ECTS (Standardy 75 godz., 8 ECTS). Przedmioty kierunkowe - 120 godz., 16 pkt ECTS (Standardy 120 godz., 12 ECTS). Blok przedmiotów specjalnościowych: przedmioty specjalnościowe - 330 godz. 31 pkt ECTS, pracownia specjalnościowa - 300 godz., 21pkt ECTS, pracownia dyplomowa - 150 godz., 7 pkt ECST, seminaria (4x30)-120 godz.,11 pkt ECTS, przedmioty do wyboru - 75 godz. 7 pkt ECTS, praca magisterska - 20 pkt ECTS. RAZEM: 1200 godzin/120 pkt ECTS.

Udział PROCENTOWY poszczególnych form zajęć w ogólnej liczbie godzin:

Wykłady (405 godz., 33,75%), ćwiczenia lab. (570 godz., 47,5%), seminaria (120 godzin, 10%), ćwicz. terenowe (105 godz., 8,75%), RAZEM 1200 godz.(100%).

Studia niestacjonarne II stopnia

Treści kształcenia:

Treści podstawowe stanowią 75 godzin, 13 pkt ECTS (Standardy stanowią 75 godzin, 8 pkt ECTS). Treści kierunkowe - 120 godzin, 24 pkt ECTS (Standardy 120 godzin, 12 pkt ECTS. Przedmioty specjalnościowe stanowią 540 godzin, 83 pkt ECTS.

RAZEM: 735 godzin, 120 pkt ECTS

Udział PROCENTOWY poszczególnych form zajęć w ogólnej liczbie godzin

Wykłady (240 godz., 32,6%), ćwicz. lab. (375 godz., 51%), seminaria (120 godz., 16,4%), RAZEM: 735 godz. (100%).

Zmiany w programie studiów I stopnia wynikające z dostosowania do nowych standardów obowiązujących od 1 października 2007 roku wprowadzono pierwotnie na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 6 lipca 2007 r. Wówczas wprowadzono takie przedmioty, jak: BHP i ergonomia, Ochrona własności intelektualnej i Histologia zwierząt. Kolejne zmiany w programach studiów wprowadzano na posiedzeniu Rady Wydziału, z dnia 21 maja 2008 r. W Raporcie Samooceny przedstawiono wszystkie zmiany w programie studiów, ostatnia zatwierdzona wersja (22.05.2009) podlegała ocenie i pozwala na stwierdzenie, że przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie każdego z deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Sekwencja przedmiotów, oferta do wyboru i oferta kształcenia w językach obcych jest prawidłowa.

Wniosek: Na studiach stacjonarnych I stopnia (plany studiów zatwierdzone przez Radę Wydziału w dniu 22.05. 2009) liczba punktów ECTS za przedmioty bloku treści podstawowych jest mniejsza niż przewidziana przez standardy (jest 19 ECTS, standard 22 ECTS). Na studiach niestacjonarnych I stopnia ćwiczenia stanowią 57% wszystkich form zajęć (standardy 60%). W pozostałych przypadkach standardy dotyczące planów

i programów studiów, w tym sekwencji przedmiotów i zgodności celów kształcenia z deklarowaną sylwetką absolwenta są spełnione.

1.4 Ocena systemu ECTS

System ECTS został w głównych zarysach zastosowany prawidłowo w wymiarze rocznym i semestralnym na studiach I i II stopnia, poza niezgodną ze standardem liczbą punktów ECTS za przedmioty podstawowe na studiach stacjonarnych I stopnia (jest 19 ECTS, standard 22 ECTS). Liczba punktów ECTS za poszczególne przedmioty jest przypisana logicznie a rozłączna punktacja ECTS dla wykładów i ćwiczeń w sylabusach z danego przedmiotu podkreśla różnicę związaną z nakładem pracy studenta oraz ilością czasu przeznaczonego na zajęcia w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim. Liczby punktów ECTS na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia, w stosunku do standardów, są przekroczone w przypadku: język obcy (jest 10 ECTS, standard 5), TI (jest 4 ECTS, standard 2), przedmioty humanistyczne (jest 6 ECTS, standard 3).

1.5 Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej.

Dostęp do niezbędnych pomocy dydaktycznych został oceniony pozytywnie. Na terenie Wydziału działa biblioteka, której godziny otwarcia przystosowane są również do potrzeb studentów niestacjonarnych. Książki można zamawiać przez Internet, czytelnia wyposażona jest również w stanowiska komputerowe.

Na stronie internetowej, oraz w gablotach na terenie Wydziału, znajdują się informacje na temat konsultacji oraz dyżurów kadry dydaktycznej.

Godziny otwarcia dziekanatu budzą pewne zastrzeżenia, **zaleca się, aby obsługa studentów odbywała się w większym wymiarze godzin.**

Uczelnia spełnia większość wymogów dotyczących spraw studenckich związanych z systemem opieki dydaktycznej nad studentami.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

Zaliczenia i egzaminy odbywają się głównie w postaci prac pisemnych. Podstawą do zaliczenia ćwiczeń laboratoryjnych w większości przypadków jest pozytywne zaliczenie

poszczególnych ćwiczeń, a także czynny udział w zajęciach. System weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów jest prawidłowy.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

Rok akademicki 2008/2009

Poziomy i formy studiów	Liczba studentów	I rok	II rok	III rok	IV rok	V rok	VI rok	Razem
I stopnia stacjonarne	przyjętych	157	80	64				301
	skreślonych	66	5	2				73
I stopnia niestacjonarne	przyjętych	33	17	25*				75
	skreślonych	20	1	4				25
II stopnia stacjonarne	przyjętych	75						75
	skreślonych	3						3
II stopnia niestacjonarne	przyjętych	22	28					50
	skreślonych							
Jednolite studia magisterskie stacjonarne	przyjętych					91		91
	skreślonych							

*wznowienie studiów

Na relatywnie wysoki odsiew studentów obserwowany na pierwszym roku studiów pierwszego stopnia składa się kilka przyczyn. Władze Wydziału podają: przypadkowość wyboru kierunku, traktowanie kierunku jako pewnej alternatywy dla innych wyborów, co skutkuje nie podejmowaniem studiów na „biologii” po dostaniu się na inny, preferowany kierunek, trudności z przedmiotami ścisłymi (matematyka, chemia), z którymi studenci mają największe kłopoty i które znacząco wpływają na procent skreślonych (rezygnujących) studentów. Analiza podanych przyczyn odsiewu wskazuje na wzrost konkurencyjności innych kierunków studiów na uczelniach publicznych i niepublicznych oraz pogłębiające się trudności absolwentów szkół średnich z przedmiotami ścisłymi.

2.3. Ocena zasad dyplomowania.

Ogólne zasady związane z przygotowaniem, oceną pracy dyplomowej oraz egzaminem dyplomowym na Uniwersytecie Gdańskim znajdują się w Regulaminie Studiów na UG.

Specyficzne dla poszczególnych wydziałów założenia ustalane są na podstawie odpowiednich uchwał rad wydziałów i rad instytutów.

Studia I stopnia kończą się ustnym egzaminem dyplomowym. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie wszystkich przedmiotów przewidzianych programem studiów, uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS i złożenie w Dziekanacie: indeksu z wszystkimi obowiązującymi wpisami i karty okresowych osiągnięć. Egzamin odbywa się przed komisją, w skład której, zgodnie z Regulaminem Studiów na UG wchodzi: przewodniczący (Dziekan, Prodziekan lub osoba wskazana przez Dziekana) oraz co najmniej dwóch członków. Komisje ustalane są dla poszczególnych specjalności: eksperymentalnej, molekularnej, środowiskowej. Zestaw zagadnień obowiązujących do egzaminu ogłaszany jest na stronie internetowej Wydziału Biologii i dostępny będzie w katedrach, co najmniej na miesiąc przed terminem egzaminu dyplomowego. Zagadnienia obejmują problematykę realizowaną w ramach specjalności i nawiązującą do ogólnej wiedzy uzyskanej w trakcie studiów I-go stopnia. Student odpowiada na trzy losowo wybrane pytania, z których każde jest oceniane odrębnie. Ocena z egzaminu jest średnią ocen uzyskanych za poszczególne pytania.

Podstawą obliczania końcowego wyników studiów są:

- a. średnia ocen przewidzianych planem studiów, uzyskanych w ramach zaliczonych semestrów
- b. ocena z egzaminu dyplomowego lub średnia arytmetyczna ocen w przypadku zdawania egzaminu dyplomowego w dwóch terminach.

Końcowy wynik stanowi suma: $\frac{1}{2}$ oceny wymienionej w pkt (a) oraz $\frac{1}{2}$ oceny wymienionej w pkt (b). Wynik ustalany jest z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku. W przypadku uzyskania z egzaminu dyplomowego oceny niedostatecznej lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do egzaminu, Dziekan wyznacza drugi, ostateczny termin egzaminu. Powtórny egzamin dyplomowy może odbyć się nie wcześniej niż przed upływem jednego miesiąca i nie później niż trzy miesiące od daty pierwszego egzaminu.

Zgodnie z rozdziałem IV – Prace i egzaminy dyplomowe (§ 18 – 23) Regulaminu Studiów UG student studiów magisterskich przygotowuje pracę magisterską w wybranej jednostce organizacyjnej Uczelni. Wyboru dokonuje w ciągu pierwszego semestru studiów drugiego stopnia. W trakcie seminarium pierwszego semestru studiów student zapoznaje się z ofertą

prac magisterskich. Kierownicy przedstawiają tematykę badawczą własnych jednostek, tematy realizowanych prac dyplomowych, potencjalnych opiekunów i liczbę miejsc dla studentów w swojej jednostce. Pod koniec drugiego semestru do Dziekana przekazywane są już uściślone tematy prac magisterskich, które zatwierdzane są na Radzie Wydziału. Zatwierdzeniu przez Radę Wydziału podlegają też opiekunowie prac magisterskich, którzy nie są samodzielnymi pracownikami naukowymi. Ze względu na specyfikę studiów, część tematów, głównie ze specjalności biologia środowiskowa, musi być podejmowana stosunkowo szybko, aby umożliwić studentom zebranie materiałów dostępnych tylko sezonowo. Zwykle na listopadowej Radzie Wydziału następuje zatwierdzenie opiekunów prac magisterskich, którzy nie są samodzielnymi pracownikami. Pełen ich rejestr znajduje się w Dziekanacie. Po złożeniu trzech egzemplarzy pracy magisterskiej oraz jej wersji elektronicznej i uzyskaniu dwóch pozytywnych recenzji (opiekuna i recenzenta) Dziekan wyznacza termin egzaminu. Egzamin ustny odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana. Jest przestrzegana zasada, że w przypadku opiekuna pracy ze stopniem naukowym doktora recenzentem jest osoba posiadająca stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy profesora.

Podstawą obliczania końcowego wyników studiów są: średnia ocen przewidzianych planem studiów (a), uzyskanych w ramach zaliczonych semestrów, ocena pracy dyplomowej (b), ocena z egzaminu dyplomowego lub średnia arytmetyczna ocen w przypadku zdawania egzaminu dyplomowego w dwóch terminach (c). Końcowy wynik stanowi suma: $\frac{1}{2}$ oceny wymienionej w pkt (a) oraz po $\frac{1}{4}$ ocen wymienionych w pkt (b) i (c). Wynik ustalany jest z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.

Prace dyplomowe oraz pytania i sposób oceny na egzaminie dyplomowym spełniają standardy dla kierunku „biologia”. Prace generalnie dobre, zaznaczony regionalizm. Należy zwrócić uwagę, żeby na stronie tytułowej było jednoznacznie podane czy jest to praca licencjacka czy magisterska. System oznaczania prac jednym (licencjat) lub dwoma (magisterium) paskami nie jest czytelny. Teczki absolwentów zawierają niezniszczone legitymacje studenckie i nieodebrane dyplomy, dokumentacja toku studiów prawidłowa (karty egzaminacyjne i protokoły dyplomowe wypełnione prawidłowo, recenzje sporządzone poprawnie). Prace w dużej mierze oparte na analizie porównawczej zbiorów, materiałów archiwalnych i danych źródłowych (zielnik, materiał kopalny, wyniki pacjentów z ostatnich 10 lat), są wykonane starannie. W przeglądanych pracach brak badań eksperymentalnych.

Wniosek: Zasady dyplomowania są prawidłowe.

Załącznik nr 3. Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych.

2.4. *Ocena zdefiniowanych przez Uczelnię efektów kształcenia*

Zdefiniowane przez Uczelnię cele kształcenia zakładające osiągnięcie określonych efektów w postaci kompetencji absolwentów, znajdują odzwierciedlenie w programach kształcenia i są zgodne ze standardami kształcenia. Stosowane metody dydaktyczne są odpowiednie do kierunku studiów, poszczególne przedmioty cechuje trafność doboru strategii i metod kształcenia. Uwzględnione są potrzeby osób niepełnosprawnych.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.

3.1. Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność prowadzenia zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych.

Na kierunku „biologia” stosowane są różnorodne metody dydaktyczne, w dużym stopniu wynikające ze specyfiki przekazywanych treści. Prowadzone wykłady mają przede wszystkim formę prezentacji (program Power Point). Wszystkie ogólnowydziałowe sale dydaktyczne wyposażone są w odpowiedni sprzęt audiowizualny, wiele katedr dysponuje własnym sprzętem tego typu, co umożliwia wykorzystanie go do innych form zajęć. Wyposażenie laboratoryjnych sal dydaktycznych sukcesywnie ulega poprawie. Wielostanowiskowe sale laboratoryjne i wyposażenie w mikroskopy daje szansę na indywidualną pracę ze sprzętem. Dużą wagę przywiązuje się również do nabycia przez studentów umiejętności publicznej prezentacji zagadnień naukowych i krytycznego podejścia do zdobywanej wiedzy. Te aspekty realizowane są przede wszystkim w ramach zajęć w grupach specjalnościowych i seminaryjnych i ich jakość stanowi podstawowe kryterium oceny studenta. Materiały do zajęć przekazywane są studentom w formie: plików elektronicznych dostępnych na stronach domowych katedr albo w Portalu Edukacyjnym UG, za pośrednictwem Platformy Moodle, wydruków prezentacji, plików PDF, animacji. Wydział w chwili obecnej prowadzi tylko jeden typ zajęć w formie e-learning. Jest to kurs technologii informacyjnych, przeznaczony dla studentów specjalności nauczycielskiej. Część zajęć prowadzona jest w oparciu o własne skrypty wydane nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Gdańskiego. Są to: Przewodnik do ćwiczeń z fizjologii roślin (2007), Entomologia sądowa (2009), Przewodnik do ćwiczeń z fizjologii zwierząt i człowieka (2009), Przewodnik do ćwiczeń z przedmiotu metody statystyczne w biologii (2010).

Na kierunku oprócz określonego standardami wymiaru zajęć terenowych (120 godzin – I stopień), na studiach, zarówno na pierwszym i drugim stopniu znaczna część zajęć, w ramach

specjalności „biologia środowiskowa” odbywa się w terenie, również w oparciu o własne bazy i stacje terenowe, takie jak:

- Stacja Biologiczna na Wyspie Sobieszewskiej k/Gdańska,
- baza terenowa Katedry Ekologii i Zoologii Kręgowców na jeziorze Drużno,
- terenowe punkty badawcze Stacji Badania Wędrówek Ptaków.

Pracownicy korzystają także ze Stacji Terenowych Wydziału Oceanografii i Geografii: w Borucinie nad Jeziorami Raduńskimi i w Stacji Morskiej w Helu.

Wniosek: Stosowane metody dydaktyczne są trafnie dobrane również w zakresie metod i technik kształcenia na odległość oraz narzędzi TI. Zakres i treść pracy własnej studenta są właściwe, potrzeby osób niepełnosprawnych są uwzględniane w ramach możliwości organizacyjnych Uczelni.

3.2. Ocena dostępności i jakości sylabusów.

Do *Raportu samooceny...* dołączono załącznik z sylabusami wszystkich przedmiotów. Sylabusy są przygotowane poprawnie jednak w większości przypadków wymagają uzupełnień w zakresie literatury podstawowej i uzupełniającej oraz przekształcenia formy zapisu dotyczącego metod dydaktycznych. Przykłady przypadków nieprawidłowego zapisu treści kształcenia:

- *Proseminarium z ekologii roślin* - ‘warsztaty dydaktyczne’ to forma organizacyjna a nie metoda, podano tylko 1 pozycję literatury,
- *Proseminarium z ekologii i zoologii kręgowców* – brak wykazu literatury (zapis brzmi: ‘aktualne publikacje naukowe’),
- *Proseminarium z cytologii i embriologii roślin* – podano 1 pozycję literatury,
- *Proseminarium z biologii molekularnej* – podano 2 konkretne pozycje literatury bez podziału na podstawową i uzupełniającą; odnośnie metod dydaktycznych zapis brzmi: ‘prowadząca dostarcza materiały, na podstawie których studenci przygotowują prezentacje...’, co świadczy o braku u osoby przygotowującej sylabus, stosownej wiedzy na temat metod dydaktycznych,
- *Fizyka z elementami biofizyki* – brak rozdziału na literaturę podstawową i uzupełniającą,
- *Matematyka ze statystyką* – brak rozdziału na literaturę podstawową i uzupełniającą,
- *Fauna regionalna bezkręgowców i Fauna regionalna kręgowców* – zapis dotyczący treści przedmiotowych jest w przypadku obu przedmiotów nieprawidłowy, gdyż odnosi się do celów kształcenia: ‘Rozpoznawanie pospolitych zwierząt...’, ‘Poznanie technik zbioru...’, ‘Wykrywanie (?) i rozpoznawanie zwierząt...’, itd. Nieprawidłowy zapis dotyczący metod dydaktycznych (‘praca w terenie’).

Wniosek: Sylabusy są dostępne i poprawne pod względem obowiązującego standardu jednak wymagają uzupełnień w zakresie wykazów literatury oraz korekty w zapisie dotyczącym stosowanych metod dydaktycznych. W kilku przypadkach należy dokonać rozdziału między treściami i celami kształcenia.

3.3. Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

Praktyka zawodowa jest dopełnieniem procesu kształcenia na studiach I stopnia, trwa nie krócej niż 120 godzin i jest wpisywana do indeksu. Na tę praktykę kierowani są studenci po I lub II roku studiów. Praktyka zawodowa odbywa się w jednostkach gospodarczych, instytucjach życia publicznego, instytucjach naukowo-badawczych i innych. Studenci w znacznej części we własnym zakresie poszukują instytucji, w której odbędą praktykę. Samodzielność studenta pod tym względem należy uważać za istotny element realizacji jednego z podstawowych celów praktyki – przygotowania do wyjścia poza mury Uczelni i rozpoczęcia samodzielnej aktywności zawodowej. Uczelnia podaje, że student może zdecydować o odbywaniu praktyki zarówno w charakterze wolontariatu jak i pracy zarobkowej, jednak nie ma stosownych uregulowań w tym zakresie. W uzupełnieniu informacji zawartych w raporcie samooceny, koordynator praktyk studenckich podał, że w roku akademickim 2008/2009 i 2009/2010 UG uzyskał finansowanie z funduszu PO Kapitał Ludzki. W ramach tego projektu Wydział Biologii może zapewnić praktykę zawodową 17 studentom. Zakład pracy przyjmujący studenta oraz opiekun praktyki są finansowani w ramach projektu. Student uzyskuje refundację kosztów dojazdu do miejsca odbywania praktyki oraz kosztów zakwaterowania. Do 10 lipca 2010 roku, pełna liczba studentów kierunku „biologia” skorzysta z tej oferty.

Miejsca odbywania praktyk są także wyszukiwane na terenie całego kraju przez kierownika praktyk. Cele praktyk w zakładach pracy są zgodne ze specyfiką studiów i odbywają się w takich ośrodkach, jak:

- I. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gdyni, Laboratorium Mikrobiologii Klinicznej Akademickie Centrum Medycyny Laboratoryjnej Akademickie Centrum Kliniczne – Szpital Akademii Medycznej w Gdańsku, Międzywydziałowy Instytut Medycyny Morskiej i Tropikalnej AMG,
- II. A&A Biotechnology s. c., Zakład Diagnostyki Mikrobiologicznej Szpital Specjalistyczny im. F. Ceynowy w Wejherowie,

- III. Ośrodek Naukowo Dydaktyczny w Ustrzykach Dolnych, Biebrzański Park Narodowy, Miejski Ogród Zoologiczny w Gdańsku, Morski Instytut Rybacki w Gdyni, Muzeum i Instytut Zoologii w Warszawie, Polska Akademia Nauk,
- IV. Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej w Gdańsku.

Około 30-40% studentów kierunku „biologia” podejmuje decyzję o udziale w kształceniu zawodowym w ramach specjalizacji nauczycielskiej. Ta grupa studentów uczestniczy w części praktyki organizowanej przez Wydział, a w części samodzielnie wybiera szkoły, w których nabywa odpowiednich doświadczeń zawodowych.

Praktyki zawodowe prowadzone są na kierunku biologia w dwóch opcjach.

Studenci kierunku „biologia”, niezainteresowani przygotowaniem do zawodu nauczyciela odbywają 3 tygodniowe praktyki zawodowe w wybranych przez siebie zakładach pracy. Mogą przy tym korzystać z bazy firm, z którymi wydział zawarł stosowne porozumienie lub poszukują miejsca praktyk samodzielnie. **Studenci mogą również odbywać obowiązkowe praktyki zawodowe na terenie Uniwersytetu Gdańskiego w katedrach i zakładach Wydziału Biologii. Nie jest to zgodne z założeniami i celami studenckich praktyk zawodowych.** Od roku akademickiego 2010/2011 liczba miejsc na praktyki na terenie UG została ustalona dla 20% studentów danego roku studiów. Pozostałe osoby muszą realizować praktyki w zakładach pracy na zewnątrz Uczelni i jest to lepsza forma realizacji praktyk, gdyż pozwala na konfrontację kompetencji studenta z wymaganiami rynku pracy i w opinii studentów przynosi więcej korzyści w postaci nabycia nowych umiejętności zawodowych. W uzasadnionych przypadkach możliwe jest odbywanie praktyk zawodowych w systemie weekendowym, jednak z warunkiem przestrzegania kodeksu pracy. Do tej pory skorzystała z tej opcji jedna osoba. W tym przypadku wątpliwości może budzić fakt spełnienia wymogów standardu odnośnie czasu trwania praktyki.

Studenci, którzy wybrali specjalizację nauczycielską odbywają obowiązkowe praktyki zawodowe w szkołach i placówkach oświatowych, w których realizują obowiązkowy wymiar 180 godzin praktyki. Wszyscy studenci, którzy wyrażają wolę odbywania dodatkowych praktyk i staży mają do tego prawo. Ich organizacją zajmuje się Biuro Karier UG.

Za realizację praktyk zawodowych odpowiadają opiekunowie praktyk będący pracownikami zakładów pracy. Jeżeli miejsce odbywania praktyki zostaje wskazane przez studenta, to kierownik praktyk zawodowych w porozumieniu z zakładem pracy kontroluje możliwości realizacji praktyki zgodnie z kierunkiem studiów i wyraża zgodę na jej prowadzenie. Kontrola realizacji praktyk zawodowych odbywających się w zakładach pracy leży w gestii kierownika praktyk zawodowych. Ze względu na różnorodność zakładów pracy

oraz rozmieszczenie ich na terenie Polski prowadzona jest wrywkowa kontrola obecności studenta na praktyce poprzez telefoniczną rozmowę z opiekunem z zakładu pracy. Zbierane są również opinie studentów wyrażone w otwartej formie w komentarzach do tygodniowych kart pracy, oraz w postaci ankiety ewaluacji praktyk zawodowych. Materiały te stanowią podstawę do decyzji o kontynuacji współpracy z zakładem pracy, a także o zaliczeniu praktyki.

Kontrola zawodowych praktyk pedagogicznych odbywa się przez nauczycieli akademickich opiekujących się studentami w czasie odbywania przez nich praktyk w szkołach i placówkach oświatowych. Natomiast zadaniem kierownika jest kontrola odbywania się całości praktyk oraz ustalanie wysokości wynagrodzenia dla nauczycieli szkół za prowadzenie lekcji pokazowych lub bezpośrednią opiekę nad studentem prowadzącym zajęcia w szkole.

Podstawą zaliczenia jest złożenie dokumentacji wystawionej przez zakład pracy i potwierdzającej odbycie praktyki przez studenta. Dodatkowo student zobowiązany jest dostarczyć dzienniczek praktyki lub tygodniowe karty pracy potwierdzające zakres prac prowadzonych w czasie praktyki. Zbieranie dokumentacji odbywa się przez dwa tygodnie po zakończeniu praktyki, a jeżeli odbywa się ona w czasie wakacji to do 15 października każdego roku. Zaliczenia wpisywane są do indeksu przez kierownika praktyk zawodowych, a w przypadku zawodowych praktyk nauczycielskich przez nauczyciela akademickiego opiekującego się grupą studentów.

Wniosek: Sposób realizacji praktyk w przypadku ich odbywania w poszczególnych jednostkach Wydziału budzi zastrzeżenia ze względu na brak konfrontacji studentów z oczekiwaniami i wymaganiami rynku pracy. System kontroli praktyk jest prawidłowy.

3.4. Ocena organizacji studiów

Harmonogram i rozkład czasowy zajęć jest przyjazny dla studentów i nie budzi zastrzeżeń. Obsada zajęć jest zgodna z profilem badawczym i kompetencjami nauczycieli akademickich. Liczba semestrów na obu stopniach kształcenia jest zgodna ze standardem.

System organizacji studiów jest prawidłowy.

3.5. Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Hospitacją objęto zajęcia dydaktyczne przedstawione w załączniku nr 4.

Hospitowane zajęcia spełniają standardy w zakresie metod, form i środków dydaktycznych obowiązujących na biologicznych studiach uniwersyteckich.

Wnioski II

Zasady rekrutacji są prawidłowe. Podane informacje umożliwiają porównanie określonej przez Uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie. Stwierdzono zgodność w tym zakresie. Plany studiów i programy kształcenia korespondują z sylwetką absolwenta, a przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie deklarowanych, ogólnych celów kształcenia. Sekwencja przedmiotów jest prawidłowa, oferta do wyboru jest zgodna z wymogami. Plany studiów w zakresie poszczególnych grup przedmiotów, ich godzin i punktów ECTS nie budzą większych zastrzeżeń (brak 3 ECTS dla przedmiotów podstawowych na I°). Ogólne standardy kształcenia w zakresie metod dydaktycznych i ich doboru wraz z metodami i technikami kształcenia na odległość oraz wykorzystaniem technologii informacyjnej ze zwróceniem uwagi na potrzeby osób niepełnosprawnych są spełnione. Przedłożone sylabusy są przygotowane niezbyt starannie, ale zgodnie z wymaganiami, treści kształcenia w zakresie poszczególnych przedmiotów są zgodne ze standardami i nie dublują się. Praktyki realizowane na kierunku „biologia” spełniają wymagania im stawiane, co do celów, systemu kontroli i zaliczenia, wątpliwości budzi fakt odbywania praktyk w Katedrach Wydziału. Organizacja studiów jest prawidłowa. Udział samodzielnej kadry naukowej wśród opiekunów prac dyplomowych, zwłaszcza prac magisterskich, jest zadowalający. Należy zwiększyć udział eksperymentalnych prac magisterskich i zwrócić uwagę na standaryzację strony tytułowej prac dyplomowych.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewniania jakości kształcenia.

Obowiązujący do 2009 roku system oceny jakości kształcenia realizowany był przede wszystkim poprzez hospitacje i ankietyzację aktualnie prowadzonych zajęć. Hospitacje prowadzone były przede wszystkim przez kierowników jednostek organizacyjnych, którym podlegał hospitowany pracownik – efektem hospitacji był protokół, zawierający uwagi dotyczące formy i treści zajęć, z którymi hospitowany miał obowiązek zapoznać się, również wysłuchać uwag hospitującego i odnieść się do nich. W roku akademickim 2009/2010, w związku z okresową oceną pracowników, władze dziekańskie przeprowadziły dodatkowe hospitacje zajęć, tych pracowników, którzy zbliżali się do zakończenia okresu zatrudnienia, aby uzyskać dodatkowe argumenty, przydatne w ocenie. Ankietyzacja zajęć dydaktycznych prowadzona była regularnie, dokonywali tego w różnych latach, bądź sami pracownicy, a od roku 2008/2009 – studenci, przedstawiciel Samorządu Wydziałowego. Ankiety przekazywane były dziekanowi ds. studiów I stopnia, który sprawował nad nimi pieczę i zlecał ich opracowanie. Wzory ankietowania zajęć w semestrze zimowym 2009/2010 i wyniki ich opracowania dołączono do raportu. Wyniki ankietowania w formie opracowanej, przekazywane są kierownikom katedr i dziekanowi Wydziału. Kierownicy katedr

zobowiązani są przeanalizować i przedyskutować z pracownikiem wyniki ankiety. W przypadku kierowników katedr, zadanie to spoczywa na dziekanie. Wyniki ankietowania zajęć, stanowią jeden z elementów branych pod uwagę w okresowej ocenie pracownika.

W roku akademickim 2008/2009, przeprowadzono po raz pierwszy na Wydziale dwie nowe formy ankiet: ankietę dla absolwentów, którą objęto studentów ostatniego roku studiów pięcioletnich i ankietę „na wejściu”, która określić miała motywacje studentów podejmujących studia na kierunku „biologia”. Obie te ankiety mają za zadanie skonfrontować zainteresowania i oczekiwania kandydatów i studentów z zapotrzebowaniem na rynku pracy, a także określić niedociągnięcia merytoryczne i organizacyjne, które zgodnie z opinią studenta są (były) dla nich największą niedogodnością.

Wprowadzenie **Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia** na Uniwersytecie Gdańskim reguluje uchwała Senatu UG, która ustala podstawowy standard procedur, które objęte są systemem. Na mocy powyższej uchwały, na Wydziale Biologii powołany został **Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia**. Zadaniem zespołu będzie rokroczne określanie obszarów ankietyzacji i oceny w ramach wydziału.

Wszelkie informacje dotyczące organizacji i form kształcenia na Wydziale dostępne są na stronie internetowej. Dziekanat rozsyła informacje do studentów także drogą mailową, korzystając z aliasów grupowych dostępnych w systemie FAST. Dostęp do różnych aspektów funkcjonowania Wydziału, studenci uzyskują również poprzez swoich przedstawicieli – członków Rady Wydziału, w liczbie 10 osób. Podkreślić należy, że często uczestniczą w posiedzeniach Rady w sposób aktywny, zwracając uwagę na interesy i potrzeby studentów. Przejawem takiego działania, były m.in. zmiany programowe, które skutkowały wprowadzeniem dodatkowych ćwiczeń audytoryjnych z chemii i możliwością uczestnictwa studentów w większej gamie lektoratów. Studenci Wydziału Biologii prowadzą również samodzielnie internetowe forum studenckie, które jest dla nich swoistą giełdą informacyjną. W bieżącym roku akademickim władze dziekańskie wprowadziły nową formę współpracy ze studentami – spotkania przedstawicieli Samorządu Wydziałowego z Kolegium Dziekańskim, na którym poruszane są aktualne problemy. Ważną rolę pełnią też nauczyciele akademicy – opiekunowie roku, którzy na spotkaniach informacyjnych po rozpoczęciu roku akademickiego, którzy za pomocą przystępnej prezentacji wprowadzają studentów w „tajniki” studiowania, a także służą im na co dzień radą i pomocą.

Uniwersytet Gdański jest w fazie przygotowania nowych zasad wewnętrznego

systemu zapewnienia jakości kształcenia, w chwili obecnej funkcjonuje *uchwała nr 76/09 Senatu UG w sprawie wprowadzenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia*, która określa ogólne cele systemu. Zespół wizytujący został zapewniony, że szczegółowe wytyczne i zarządzenia Rektora są w fazie końcowej przygotowania.

W chwili obecnej na Wydziale przeprowadzana jest ankietyzacja studentów określona w ... *Zarządzeniu nr 1/R/01 Rektora Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 8 stycznia 2001 roku*. W załączniku do zarządzenia znajduje się przykładowa ankietę wypełnianą przez studentów. W obecnym kształcie systemu to władze Wydziału w porozumieniu z samorządem studenckim wyznaczają prowadzących podlegających ocenie, a sam proces przeprowadzany jest przez samorząd, który rozdaje ankietę. Sama ankietę może być dla osoby analizującej nieczytelna, ponieważ nie zawiera informacji, jakiego przedmiotu dotyczy oraz który rocznik studiów ją wypełnia, znajduje się na niej jedynie imię i nazwisko prowadzącego. Wyniki ankiet omawiane są na Radzie Wydziału, jednak władze dziekańskie przyznają, że obecny kształt ankiety nie pozwala na wyciągnięcie kompleksowych wniosków z przeprowadzonych badań.

2. Opinie prezentowane na spotkaniach.

2.1. Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Niektórzy studenci obecni na spotkaniu wypełniali ankietę ewaluacyjną, nie potrafili jednak stwierdzić, jakie są skutki badania ich opinii. Studenci zwrócili również uwagę na dużą wybiórczość nauczycieli podlegających ocenie.

2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Spotkanie odbyło się 21 kwietnia 2010 roku. W spotkaniu uczestniczyło ok. 40 osób.

Sprawy omawiane podczas spotkania:

wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia – zwracano uwagę na konieczność ponownego opracowania ankiet studenckich w celu ich skrócenia i uproszczenia.

3. Informacja na temat działalności Biura Karier, monitorowania losów absolwentów

Nauczyciele mają osobisty dostęp do informacji na temat wybranych osób, które ukończyły kierunek i na temat ich dalszej drogi zawodowej.

Wniosek: Wewnętrzne procedury zapewniania jakości kształcenia są właściwe.

Wnioski III

Procedury zatwierdzania programów nauczania są prawidłowe, a dostęp do aktualnych i obiektywnych informacji na temat oferty kształcenia jest powszechny. Pracownicy podlegają okresowej ocenie, hospitacjom oraz ocenie ze strony studentów. Obecnie Uniwersytet Gdański jest w fazie przygotowania nowych zasad wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Część IV. Nauczyciele akademicki

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tabela nr 3.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy*		Dodatkowe miejsce pracy*	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	26	20(5)	6		
Doktor habilitowany	5	5(17)	0		
Doktor	70	50(41)	19		1
Pozostali	16	8	8		
Razem	117	83(63)	33		1

* w nawiasie należy podać dane dotyczące nauczycieli akademickich zaliczonych przez Zespół do minimum kadrowego

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Tabela nr 4.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2009	10 (4)	5 (4)	1 (1)
2008 WBGiO/WB	18 (3)	4 (2)	0 (0)
2007 WBGiO	21 (5)	7 (5)	1 (1)
2006 WBGiO	12 (2)	3 (1)	1 (0)
2005 WBGiO	25 (7)	1 (0)	0 (0)
Razem	86 (21)	20 (12)	3 (2)

W latach 2005-2009 tytuł naukowy profesora zdobyło 3 pracowników Wydziału Biologii, Geografii i Oceanologii w Gdańsku, w tym 2 pracowników ocenianego kierunku „biologia”, stopnie naukowe doktora habilitowanego uzyskało 20 pracowników, w tym 12 z ocenianego kierunku, a stopnie naukowe doktora uzyskało 86 osób, w tym 21 prowadzących zajęcia na

ocenianym kierunku. Liczba tytułów oraz stopni naukowych uzyskanych przez kadre ocenianego kierunku „biologia” świadczy o poprawnej polityce kadrowej jednostki.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

- formalno-prawnych
- merytorycznych, oraz
- sformułowanie jednoznacznego wniosku dotyczącego spełnienia wymagań w zakresie minimum kadrowego.

Podczas wizytacji Władze Wydziału przedstawiły nowy wykaz osób zaproponowanych do minimum kadrowego. Analiza przedstawionej dokumentacji wykazała, iż wszystkie osoby:

- złożyły na początku roku akademickiego 2009/2010 oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego kierunku „biologia”;

- spełniają warunek określony w art. 9 pkt. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, tzn. stanowią minimum kadrowe nie więcej niż dwukrotnie;

- spełniają warunek określony w § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144, poz. 1048, z późn. zm.) – są zatrudnione w Uczelni na podstawie mianowania lub umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy nie krócej niż od początku roku akademickiego;

- spełniają warunek określony w § 8 ust. 2 ww. rozporządzenia, tj. Uczelnia stanowi dla nich podstawowe miejsce pracy;

- spełniają warunek określony w § 8 ust. 3 ww. rozporządzenia, tj. prowadzą osobiście na kierunku „biologia” co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych (samodzielni nauczyciele akademicy) oraz co najmniej 90 godzin (doktorzy).

Do minimum kadrowego zaliczono **63** osoby z czego **62** posiadające dorobek w zakresie kierunku studiów „biologia”, a jedną – w dziedzinie związanej z tym kierunkiem studiów. Z minimum zaproponowanego przez Władze Wydziału wyłączono **osiem osób** nieposiadających dorobku naukowego z zakresu ocenianego kierunku studiów lub z dziedziny związanej z tym kierunkiem studiów (**załącznik nr 5**).

Wniosek: Formalne i merytoryczne warunki dotyczące minimum kadrowego dla akredytowanego kierunku „biologia” są spełnione.

3. *Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.*

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku **spełnia** wymagania § 11 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia. **Wynosi ok. 1 : 10** przy wymaganiach **1 : 60**.

4. *Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej.*

Dorobek naukowy osób z minimum kadrowego pozwala na realizację i właściwe dobranie dla poszczególnych osób zajęć dydaktycznych, które realizowane są zgodnie ze specjalizacją naukową. Obsada zajęć dydaktycznych jest w większości prawidłowa i zgodna z dorobkiem naukowym poszczególnych nauczycieli akademickich (**Załącznik Nr 5**)

5. *Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.*

Spotkanie odbyło się 21 kwietnia 2010 roku. W spotkaniu uczestniczyło ok. 40 osób.

Sprawy omawiane podczas spotkania:

- przykłady wysokiej jakości kształcenia na kierunku „biologia”:
 - aktywny udział studentów w konferencjach,
 - nagrody Rektora oraz Ministra za wybitne prace magisterskie,
 - wysokie oceny merytorycznego przygotowania studentów podczas wyjazdów do innych uczelni krajowych i zagranicznych,
- brak zainteresowania programem MOST,
- poziom nauczania języków obcych,
- oferta przedmiotów do wyboru,
- praktyki – brak oferty praktyk dla studentów,

- specjalność – biologia środowiskowa, niewiele przedmiotów „zoologicznych”,
- wyjazdy studentów w ramach programu SOCRATES/ERASMUS – praktycznie brak wymiany, ze względu na trudności związane z późniejszym uzupełnieniem luk programowych,
- brak wyjazdów pracowników w ramach programu SOCRATES/ERASMUS.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Teczki osobowe nauczycieli akademickich zawierają dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy oraz przebiegu zatrudnienia, w szczególności zaś poświadczone za zgodność z oryginałem odpisy uzyskanych tytułów i stopni naukowych, a także aktualne zaświadczenia lekarskie. Mianowania oraz umowy o pracę zostały podpisane zgodnie ze statutem Uczelni. W teczkach osobowych znajdują się aneksy zmieniające warunki aktów mianowania oraz umów o pracę, na mocy których dostosowano dokumenty dotyczące nawiązania stosunków pracy do brzmienia ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, zgodnie z art. 264 ust. 8. – zawarto w nich informację o Uniwersytecie Gdańskim jako podstawowym miejscu pracy w rozumieniu ustawy.

Wnioski IV:

Formalne warunki dotyczące minimum kadrowego dla akredytowanego kierunku „biologia” w stosunku do studiów I i II stopnia są spełnione. Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe dla kierunku „biologia” do liczby studentów na tym kierunku jest właściwy. Obsada zajęć dydaktycznych w nielicznych przypadkach nie jest zgodna z dorobkiem naukowym nauczycieli akademickich. Poziom dorobku naukowego jest zróżnicowany, kilku pracowników ujętych w minimum kadrowym powinno zwiększyć aktywność naukową oraz lokować wyniki swoich badań w czasopiśmie o większej renomie naukowej. Działalność naukowa pracowników pozostaje w ścisłym powiązaniu z kształceniem studentów. Nauczyciele akademicy, pomimo szeregu uwag i postulatów generalnie są zadowoleni z funkcjonowania Wydziału i pozytywnie postrzegają proces nauczania na kierunku biologia. Dokumentacja osobowa prowadzona jest zgodnie z prawem.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa

- 1. Ocena działalności naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także ich finansowania, uzyskiwanych grantów i systemu wspierania rozwoju własnej kadry. Ocena dorobku wydawniczego i wdrożeniowego. Nagrody za wyniki w pracy naukowej.*

Zgodnie z pismem z dnia 12 marca 2009 roku Podsekretarz Stanu MNiSzW w związku ze zmianami organizacyjnymi dokonany na Uniwersytecie Gdańskim zatwierdził kategorię I dla Wydziału Biologii na podstawie § 5 ust. 5 pkt 3 rozporządzenia MNiSzW z dnia 17 października 2007 roku w sprawie kryteriów i trybu przyznawania i rozliczania środków finansowych na działalność statutową (Dz. U. Z 2007 r. nr 2005 poz. 1489). Dokonując powyższego ustalenia wzięto pod uwagę opinię Komisji Badań na Rzecz Rozwoju Nauki z dnia 19 lutego 2009 roku.

W latach **2007-2009** nauczyciele akademicki realizujący zajęcia dydaktyczne na kierunku „biologia” opublikowali łącznie **550** prac, w tym **105** monografii lub rozdziałów w monografiach, **206** publikacji w czasopismach z tzw. „listy filadelfijskiej”, **152** publikacje w recenzowanych czasopismach o zasięgu krajowym oraz **87** publikacji w recenzowanych czasopismach o zasięgu lokalnym.

W latach 2007-2009 nauczyciele akademicki realizujący zajęcia dydaktyczne na kierunku „biologia” (patrz str. 30) uzyskali środki finansowe w ramach badań statutowych na łączną kwotę **3 375 607,50 PLN**, badań własnych – **978 756,00 PLN**, **2 007 000,00 PLN** na realizację grantów. Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia dydaktyczne na kierunku „biologia” uzyskali również finansowanie uczestnicząc w programach międzynarodowych na łączną kwotę **690 000,00 PLN** oraz w badaniach zleconych [**171 000,00 PLN**].

Tematyka badawcza Wydziału Biologii dotyczy m. in. biologii eksperymentalnej, molekularnej, środowiskowej, fizjologii zwierząt, fizjologii roślin, zoologii bezkręgowców, biochemii, genetyki, cytologii, taksonomii roślin i ochrony przyrody, mikrobiologii.

O naukowej renomie Wydziału Biologii świadczy nie tylko ranga publikacji pracowników, ale także członkostwo w międzynarodowych stowarzyszeniach, komitetach i radach naukowych, w komitetach redakcyjnych zagranicznych czasopism naukowych, zagraniczne i ogólnopolskie nagrody i wyróżnienia naukowe, granty i liczne stypendia, ale również centrum doskonałości BIOMOBIL utworzone wspólnie z Międzyuczelnianym Wydziałem Biotechnologii UG i GUMed, finansowane ze środków 5. Programu Ramowego Unii Europejskiej.

2. Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych.

Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość pracy w wielu kołach naukowych działających na terenie Wydziału. Zespół wizytujący spotkał się ze Studenckimi Kołami Naukowymi Genetyków, Biochemików, Botaników oraz Chiropterologów. Studenci skupieni w kołach bardzo dobrze oceniają współpracę ze swoimi opiekunami, jednak zgodnie twierdzą, że władze Wydziału w niewystarczającym stopniu pomagają w działalności naukowej studentów. Największym problemem w działalności kół są ograniczone fundusze wydziału.

Studenckie Koła Naukowe wykazują bardzo dużą aktywność organizując wykłady otwarte, promując Wydział i Uczelnię podczas festiwali naukowych, publikując, a badania ich członków przekładają się na prace dyplomowe. Studenci mogą liczyć na bardzo dużą pomoc Katedr w swojej pracy.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki.

Załącznik Nr 6.1. – Kadra mająca szczególne uznanie krajowe i międzynarodowe

Załącznik Nr 6.2. – Najważniejsze [udokumentowane] osiągnięcia jednostki

Załącznik Nr 6.3. – Nagrody za wyniki w pracy naukowej

Załącznik Nr 6.4. - Związek działalności naukowo-badawczej z procesem dydaktycznym - publikacje z udziałem studentów.

3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.

Wszystkie zespoły odpowiedzialne za prowadzenie zajęć na kierunku „biologia” utrzymują niezwykle ożywioną współpracę międzynarodową. Efektem są liczne wspólne publikacje, w tym w czasopismach o wysokim Impact Factor, możliwość odbywania staży naukowych w wiodących ośrodkach naukowych, a także wspólne projekty badawcze. Wymiana pracowników i studentów z naukowymi ośrodkami zagranicznymi utrzymywana jest na bardzo wysokim poziomie o czym świadczą dane zamieszczone w **Załącznikach 6, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 oraz 7.**

Załącznik Nr 7 – Wykaz tematów prac naukowych i dydaktycznych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi i krajowymi

Wnioski V:

Szeroki zakres tematyczny prowadzonych badań naukowych. Duże nakłady finansowe na działalność i badania własne, wysoka aktywność nauczycieli w zdobywaniu środków finansowych w ramach grantów, programów międzynarodowych i badań zleconych. Wiele projektów badawczych realizowanych we współpracy z ośrodkami krajowymi i zagranicznymi. Kadra naukowa mająca uznanie w kraju i za granicą. Duża aktywność Studenckich Kół Naukowych jest wspierana przez Kadrę kierunku „biologia”.

Część VI. Baza dydaktyczna

1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i internetu, zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Wszystkie jednostki wchodzące w skład Wydziału Biologii zlokalizowane są w Trójmieście i najbliższych okolicach. Usytuowanie poszczególnych jednostek naukowo-dydaktycznych Wydziału Biologii w trzech odległych punktach Trójmiasta oraz problemy lokalowe (niedostatek laboratoriów, pracowni, sal wykładowych i ćwiczeniowych) stanowią poważne utrudnienie dla właściwego funkcjonowania. Obecna sytuacja lokalowa spowalnia także proces tworzenia nowych specjalizacji biologicznych, które przyczyniłyby się do uatrakcyjnienia oferty edukacyjnej Wydziału. W związku z powyższym za sprawę priorytetową uznano jak najszybsze wybudowanie i oddanie do użytku nowego budynku.

Powierzchnia całkowita nowego budynku Wydziału Biologii ma wynosić ponad 23 000 m². Obiekt składać się będzie z dwóch czterokondygnacyjnych skrzydeł oraz jednego skrzydła pięciokondygnacyjnego, które zostaną połączone wspólnym holem. Każde skrzydło budynku przeznaczone zostanie dla innej specjalności, Biologii Molekularnej, Środowiskowej oraz Eksperymentalnej. Zaplanowano m. in. aule, sale wykładowe, sale ćwiczeń, laboratoria i pracownie specjalistyczne. Część powierzchni będzie wykorzystana na szklarnie i woliery dla ptaków. Budynek zostanie wyposażony w sprzęt audiowizualny, system kontroli dostępu i monitoringu, sieci informatyczne i teletechniczne i w pełni przystosowany do potrzeb studentów niepełnosprawnych.

Wydział Biologii ma do dyspozycji zasoby Biblioteki Biologicznej, która stanowi jedną ze specjalistycznych filii Biblioteki Głównej UG. Czytelnie w Gdańsku i Gdyni posiadają 53 miejsca. W skład zasobów Biblioteki Biologicznej UG wchodzi około 50 000 woluminów. Książki do wypożyczenia można zamawiać drogą elektroniczną z każdego komputera mającego podłączenie do Internetu dzięki istnieniu katalogu online.

2. *Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia.*

Studenci na ogół byli zadowoleni z bazy dydaktycznej Wydziału, jednak bardzo istotnym problemem okazuje się brak punktu gastronomicznego w budynku. W niektórych częściach Wydziału studenci mają dostęp do bezprzewodowej sieci internetowej.

Studenci mieszkający w domach studenckich zwracali uwagę na bardzo niską jakość pokoi i ich wyposażenia za oferowaną przez Uczelnię cenę.

Wydział nie jest przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Załącznik VIa – opis bazy dydaktycznej.

Wnioski VI:

Wydział Biologii UG posiada warunki do prowadzenia zajęć audytoryjnych, ćwiczeniowych i laboratoryjnych, niemniej liczba sal jest niewystarczająca. Unowocześnienia wymaga również wyposażenie obiektów dydaktycznych (laboratoria, pracownie komputerowe, sieć WiFi) oraz dostosowanie niektórych budynków do potrzeb niepełnosprawnych. Ważnym elementem bazy dydaktycznej są dobrze wyposażone biblioteki, przyrodnicze zbiory naukowe i dydaktyczne, Ogród Zoologiczny oraz nowoczesna aparatura badawcza. Całość bazy gwarantuje realizację umiejętności zakładanych w sylwetce absolwenta kierunku „biologia” na Uniwersytecie Gdańskim. Sytuacja radykalnie ulegnie zmianie na lepsze po oddaniu, będącego aktualnie w budowie, nowego budynku Wydziału Biologii.

Część VII. Sprawy studenckie

1. *Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.*

Samorząd Studencki funkcjonuje na podstawie *Regulaminu Samorządu Studentów Uniwersytetu Gdańskiego*. Reprezentacją studentów na poziomie Uczelni jest Parlament Studentów UG, którego decyzje są wiążące dla ogółu studentów Uczelni. Na poziomie Wydziału reprezentuje studentów Wydziałowa Rada Samorządu Studentów.

Wybory do WRS odbyły się we wrześniu ubiegłego roku. Samorząd nie posiada własnego biura, w związku z czym nie prowadzi regularnych dyżurów przyjęć dla studentów. Również finansowanie działalności samorządowej na poziomie Wydziału jest zerowe. Uczelnia oraz Wydział nie spełnia w ten sposób przesłanek art. 202 ust. 8 Ustawy, który w interpretacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (odp. na zapytanie z dnia 12.01.2006 r.), a także Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej nakłada na organy

Uczelni obowiązek zapewnienia środków materialnych niezbędnych do funkcjonowania organów samorządu studenckiego.

Samorząd ocenia kontakt z władzami Wydziału jako dobry, samorząd współpracuje z władzami w ramach Rady Wydziału, komisji programowej oraz stypendialnej, a także przy procesie ankietyzacji.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki.

Fundusz pomocy materialnej jest rozdysponowywany na podstawie *Regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom Uniwersytetu Gdańskiego*, który stanowi załącznik do Zarządzenia Rektora UG 51/R/07. Przepisy są jasne i klarowne. W porozumieniu z Parlamentem Studentów UG dokonuje podziału środków na poszczególne Wydziały, ustala próg dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniający go do ubiegania się o świadczenia, oraz ustala, w zależności od dochodu, wysokość stawek stypendium socjalnego, stypendium na wyżywienie i stypendium mieszkaniowego, oraz stawek stypendium specjalnego w zależności od stopnia niepełnosprawności. Odwołania od decyzji komisji stypendialnej rozpatruje Odwoławcza Komisja Stypendialna.

Decyzje wydawane przez Wydziałową Komisję Stypendialną oraz przez Odwoławczą Komisję Stypendialną spełniają wymogi formalne dla decyzji administracyjnych określone w Kodeksie postępowania administracyjnego.

Dostęp do informacji o stypendiach oceniany jest jako dobry.

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Studenci zgromadzeni na spotkaniu byli zadowoleni z wyboru kierunku studiów i Uczelni. W większości deklarowali ponowną chęć wyboru Wydziału i Uczelni.

Studenci nie mieli zastrzeżeń do informowania ich o formie i sposobie zaliczania przedmiotu (zgodnie twierdzili, że odbywa się to na pierwszych zajęciach) oraz dotrzymywania tych zasad. Podobnie uważali, że wykładowcy są dla nich dostępni w godzinach konsultacji.

W większości studenci byli zadowoleni z pracy dziekanatu na Wydziale oraz poziomu ich obsługi, jednak w ich opinii godziny przyjęć studentów są w chwili obecnej zbyt krótkie.

Studenci zwrócili uwagę na zupełny brak przedmiotów obieralnych w procesie kształcenia, a także na powtarzające się treści na różnych zajęciach. Według studentów Uczelnia nie zapewnia również odpowiedniej oferty praktyk dla studentów.

Studenci nie są zupełnie poinformowani na temat funkcjonującego systemu ECTS oraz nie rozumieją jego istoty, kwestionują również przypisanie punktów poszczególnym przedmiotom.

Studenci wskazali również na trudności z wyborem języka obcego w trakcie studiów, brak podziału na grupy zaawansowania, a także na poziom jego nauczania, w szczególności brak słownictwa specjalistycznego.

Wnioski VII:

Samorząd ocenia kontakt z władzami Wydziału jako dobry. Samorząd współpracuje z Władzami w ramach Rady Wydziału, komisji programowej oraz stypendialnej, a także przy procesie ankietyzacji. Opieka materialna i socjalna oferowane studentom wizytowanej jednostki są właściwe. Studenci wykazują zadowolenie z pracy dziekanatu oraz dostępności nauczycieli akademickich. Zastrzeżenia wzbudza zupełny brak przedmiotów obieralnych, brak odpowiedniej oferty praktyk, brak informacji nt. systemu ECTS oraz trudności z wyborem języka obcego w trakcie studiów.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów

Ocena zgodności prowadzonej w uczelni dokumentacji toku studiów, w tym albumu studentów, księgi dyplomów, teczek osobowych studentów i absolwentów, kart egzaminacyjnych i indeksów, wydawanych dyplomów i suplementów z przepisami prawa.

Album studentów – prowadzony jest centralnie dla całej Uczelni przez Dział Organizacyjny, w formie elektronicznej. Dokonuje się wydruków z albumu, a po zaewidencjonowaniu każdego tysiąca numerów wydruki te są oprawiane. W sprawdzonych przypadkach numer albumu studenta odpowiada numerowi wpisanemu w indeksie studenta i w legitymacji studenckiej. Do albumu wpisywane są wszystkie informacje wymagane w § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634 z późn. zm). Numer albumu przypisany jest studentowi na wszystkich kierunkach i stopniach studiów realizowanych przez studenta w tej Uczelni.

Księga dyplomów – prowadzona jest centralna numeracja dla całej Uczelni przez Dział Organizacyjny, od sierpnia 2005 r. prowadzona jest w wersji elektronicznej. Wpisy dokonywane są w kolejności zdawanych egzaminów dyplomowych. Dokonuje się wydruków z księgi dyplomów, a po zaewidencjonowaniu każdego tysiąca numerów wydruki te są oprawiane. Potwierdzenia odbioru dyplomu znajdują się również w teczkach osobowych studentów.

Protokoły zaliczenia przedmiotu zawierają informacje wymagane przepisami § 10 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia, tj. nazwę przedmiotu, imiona i nazwiska studentów,

numery albumu, oceny, daty i podpisy osób zaliczających, wskazanie i podpis osoby prowadzącej i zaliczającej przedmiot.

Wysokość opłaty za wydanie legitymacji studenckiej, elektronicznej legitymacji studenckiej, indeksu, dyplomu ukończenia studiów wraz z dwoma odpisami, za wydanie dodatkowego odpisu dyplomu w tłumaczeniu na język obcy oraz za wydanie dokumentu stwierdzającego ukończenie studiów podyplomowych została określona w sposób zgodny z przepisami § 20 ust. 2 wyżej wymienionego rozporządzenia z dnia 2 listopada 2006 r. zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 27/2008 z dnia 1 lipca 2008 r.

Analiza przedstawionych **indeksów** wykazała, iż są wypełniane prawidłowo.

Analizie poddano 28 **teczek osobowych** studentów, absolwentów i osób skreślonych. Analiza wykazała, iż w teczkach osób nowo przyjętych znajdują się: oryginał lub odpis świadectwa dojrzałości, ankieta osobowa studenta, życiorys, poświadczona przez Uczelnię fotokopia dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, dokumenty postępowania kwalifikacyjnego, kopia decyzji o przyjęciu na studia oraz oryginał jej doręczenia, aktualna fotografia kandydata, podpisany przez studenta akt ślubowania, karty okresowych osiągnięć studenta oraz potwierdzenie odbioru legitymacji studenckiej i indeksu. W teczkach absolwentów znajdują się wymagane dokumenty związane ze złożeniem egzaminu dyplomowego: egzemplarz pracy dyplomowej w wersji papierowej, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego, karta obiegowa, dyplom ukończenia studiów wraz z suplementem – egzemplarz do akt oraz potwierdzenie odbioru dyplomu (części A i B) i jego odpisu przez osobę odbierającą dyplom. Numer dyplomu wpisywany jest zgodnie z przepisami § 11 ust. 3 ww. rozporządzenia, tj. liczba porządkowa stanowi numer dyplomu. Dyplomy sporządza się w wymaganym przepisami terminie trzydziestu dni od dnia złożenia egzaminu dyplomowego.

Decyzje podjęte w indywidualnych sprawach studenckich

Przepisy art. 207 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym przewidują, iż do decyzji podjętych w indywidualnych sprawach studenckich stosuje się odpowiednio przepisy ustawy Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz.1071, z późn. zm.). Wydawane w trybie art. 169 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym decyzje o przyjęciu na studia i skreśleniu z listy studentów spełniają wymogi określone w wyżej wymienionych przepisach. Zawierają następujące elementy: oznaczenie organu, datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska

oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji. Uzasadnienie faktyczne zawiera wskazanie faktów, które uznano za udowodnione, dowodów, na których się oparto, zaś uzasadnienie prawne – wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa. **Decyzja o udzieleniu urlopu nie spełnia warunków określonych w wyżej wymienionych przepisach prawa.**

Rejestr wydanych legitymacji i indeksów prowadzony jest w wersji papierowej zgodnie z przepisami.

Wnioski VIII:

Analiza dokumentacji toku studiów pozwoliła na stwierdzenie, iż jest ona prowadzona w sposób prawidłowy. Jedynie decyzja o udzieleniu urlopu nie spełnia warunków określonych w przepisach prawa.

Część IX. Podsumowanie.

IX.1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta		X			
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania			X		
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna			X		
Cz. II	Efekty kształcenia		X			
Cz. V	Badania naukowe		X			
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		
Cz. VI	Baza dydaktyczna			X		
Cz. I, VII	Sprawy studenckie			X		
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki		X			
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem		X			
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia		X			

W odpowiedzi na raport Zespołu Wizytującego PKA, Prorektor Uniwersytetu Gdańskiego skierowała pismo do Sekretarza PKA (datowane na 25.08.2010), zawierające wyjaśnienia odnośnie uwag dotyczących jakości kształcenia na kierunku „biologia” prowadzonym przez Wydział Biologii UG, sporządzone przez Dziekana Wydziału Biologii.

Uczelnia ustosunkowała się w niniejszym piśmie do kwestii:

- przepisów wewnętrznych Uczelni, dotyczących opłat za usługi edukacyjne oraz ograniczenia zwrotu czesnego,
- dostosowania punktów ECTS do obowiązujących standardów,
- dostępności Dziekanatu dla studentów,
- właściwego udziału prac dyplomowych o charakterze eksperymentalnym,
- prowadzenia teczek absolwentów,
- uzupełnienia sylabusów,
- formy przeprowadzania praktyk studenckich,
- aktywności naukowej nauczycieli akademickich wchodzących w skład minimum kadrowego,
- możliwości wyboru przedmiotu fakultatywnego,
- możliwości wyboru języka obcego,
- dokumentacji toku studiów.

Wszystkie, wymienione powyżej, aspekty oceny jakości kształcenia na kierunku „biologia” Wydziału Biologii Uniwersytetu Gdańskiego, zostały rozpatrzone w trybie pilnym przez Władze Wydziału oraz podjęto stosowne działania naprawcze.

Zespół PKA podtrzymał ocenę spełniania wymagań w zakresie standardów kształcenia na ocenianym kierunku wyrażoną w tabeli nr 5.

Przewodniczący Zespołu Oceniającego

Prof. dr hab. Grzegorz Gabryś